

МЕРЕ ЗА ОБЕЗБЕБЕЊЕ ПРИМЕНЕ ПРАВИЛА О МЕЂУНАРОДНОПРАВНОЈ ЗАШТИТИ ЧОВЕКА У ОРУЖАНОМ СУКОБУ

Постоји једно мишљење по коме Женевска конвенција о заштити жртава рата од 1949. године садрже скоро три четвртине савременог међународног ратног права⁽¹⁾. Преостала једна четвртина правила, значи, налази се у другим конвенцијама и актима, донетим пре и после 1949. године, као и у ратним обичајима.

Скоро све државе света потписале су и ратификовале Женевске конвенције од 1949. године или су везане њима и, према томе, све су оне обавезне да их примењују уколико се нађу у оружаном сукобу. Женевске конвенције, исто тако, су обавезне и за државе које их формално нису усвојиле, али изјаве да ће их примењивати или да их већ примењују. За државе, пак, које нису усвојиле ове конвенције, важиће раније конвенције о истој материји. Ако нема ни таквих конвенција, примениће се начела међународног права која су садржана у обичајима и признатим законима човечности⁽²⁾.

Женевске конвенције су, стога, главни и најзначајнији извор међународног ратног права којим се штите основна права човека у оружаном сукобу.

Огроман број људских жртава и материјалних разарања извршених у току другог светског рата довео је до стварања Организације Уједињених нација која — по својој Повељи — има за основни задатак да онемогући рат и да обезбеди мир у свету. С друге стране, велики број злочина које су извршиле фашистичке државе и њихови савезници у овом рату довео је до сазивања дипломатске конференције у Женеви 1949. године, на којој су усвојене познате четири конвенције о заштити жртава рата, са циљем да се, ако ипак, дође до оружаног сукоба, колико је могуће ублаже страдања како припадника оружаних снага тако и цивилног становништва.

Женевске конвенције од 1949. године, у вези са одговорношћу због повреда њихових одредаба, засноване су на следећим принципима:

Прво, све оне садрже истоветне одредбе којима се предвиђа обавеза за стране уговорнице да ће поштовати и придржавати се ових кон-

(1) Др Јовица Патрновић, Проблем ревизије Женевских конвенција за заштиту жртава рата из 1949. године, Приштина, 1965, стр. 1.

(2) *Juraj Andrassy*, Међународно право, Загреб 1971. стр. 528—529, 530.

венција у свакој прилици (ЧЛ. 1). Тиме је усвојено начело међународног права „*pacata sunt servanda*”.

Друго, сва лица заштићена овим конвенцијама налазе се у власти непријатељске силе а не у власти њених органа у чијим рукама се налазе. Због тога ће ова сила и бити одговорна за њих независно од личне одговорности која постоји за њене органе. Зато, ниједна страна уговорница се не може ослободити одговорности, нити може да ослободи другу страну уговорницу одговорности коју на себе преузима због извршених тешких повреда Женевске конвенције.

Треће, лица која уживају заштиту ових конвенција неће моћи ни у ком случају, ни делимично ни у целини, да се одрекну права која су им гарантована Женевским конвенцијама, као и специјалним споразумима, уколико су стране у сукобу такве закључили по неком питању. Ови посебни споразуми, међутим, не могу ни у ком случају погоршати положај заштићених лица који је гарантован Женевским конвенцијама. Ове одредбе су свакако усвојене зато, јер лица која се налазе у рукама непријатеља за време рата, нису слободна, те би под притиском могла да се откажу заштите која им је гарантована. На овај начин предупређују се стране у сукобу да не траже и не покушавају, евентуално, да изнуде отказ од стране заштићених лица, јер унапред треба да знају да тај отказ неће имати никакве важности.

Све мере које имају за циљ да се обезбеди правилна примена закона и обичаја о заштити човека у оружаном сукобу, с обзиром на начин и време када се имају предузети, могу се поделити у две групе: у прву групу спадају мере које су стране уговорнице Женевских конвенција дужне да предузму за време мира, док се друге имају примењивати од почетка па до краја оружаног сукоба. Тако, државе уговорнице обавезне су да законодавним путем пропишу кривичноправне санкције против лица која би извршила или издала наређење да се изврши која од тешких повреда међународних закона и обичаја. Оне су, истовремено, дужне да предузму мере у циљу упознавања цивилног становништва и припадника својих оружаних снага са одредбама Женевских конвенција. Државе уговорнице, надаље, су обавезне да у случају оружаног сукоба одмах почну да примењују Женевске конвенције и друга ратна правила, као и да омогуће силама заштитницима да врше надзор над овом применом. јер, један од основних недостатака међународних ратних правила, па и осталих правила међународног права уопште, јесте у томе што се тешко може у потпуности осигурати њихова примена. У савременим условима, њихова примена још увек у многоме зависи од самих држава, чланица међународне заједнице.

Члан 50. прве и члан 51. друге Женевске конвенције као тешке повреде њихових одредаба наводе следећа кривична дела, извршена против лица или добара: хотимично убиство, мучење или нечовечно поступање, биолошки експерименти, намерно проузроковање великих патњи или ношење озбиљних повреда телу или здрављу и уништење или присвајање имовине. За ово последње кривично дело предвиђен је услов да није оправдано војним потребама и да је извршено у великим размерама и на недозвољен и самовољан начин. Према томе, прва и друга Женевска

конвенција предвиђају иста кривична дела обележена као теже повреде. Трећа Женевска конвенција у своме члану 130. осим напред наведених кривичних дела, сем дела уништења или присвајања имовине, као тешке повреде предвиђа још и следећа два кривична дела: присиљавање ратног заробљеника да служи у оружаним снагама непријатељске силе и лишавања права да то лице буде редовно и непристрасно суђено према одредбама ове Конвенције. Најзад, последња, четврта Женевска конвенција, осим кривичних дела предвиђених у све три конвенције, као тешке повреде одредила је још и следећа кривична дела: незаконита прогонства и пресељења и противзаконита затварања и узимања талаца (Чл. 147). Ова Конвенција, као што се види, још једном (пошто је то већ једном учинила у Чл. 34) забрањује узимање талаца. Двоструко навођење овог кривичног дела свакако је учињено због његове широке примене коју је хитлеровска Немачка извршила у току другог светског рата у окупираним земљама.

То су, ето, кривична дела предвиђена у Женевским конвенцијама која су оне оквалификовале као „тешке повреде“.

Међутим, ниједна од ових конвенција није својим одредбама прописала кривичноправне санкције за наведене тешке повреде иако оне, у ствари, представљају ратне злочине. У томе је, нема сумње, један од основних недостатака Женевских конвенција. Све оне предвиђају исто решење за ово питање, наиме, обавезују стране уговорнице да својим унутрашњим прописима предвиде одговарајуће кривичноправне санкције против извршилаца наведених кривичних дела⁽³⁾.

Осим тога, стране уговорнице су дужне да пронађу лица која су осумњичена да су извршила или наредила да се изврши која од тешких повреда и да их изведу пред своје судове, без обзира на то да ли су домаћи или страни држављани. Стране уговорнице, ако пак више воле, могу осумњичена лица да предају на суђење другој страни уговорници, која је заинтересована за судско гоњење и располаже са довољно доказа.

Решења која нам дају Женевске конвенције од 1949. године о обезбеђењу примене њихових одредаба не представљају новину. Ми смо имали иста решења и у Женевској конвенцији од 27. јула 1929. године. Она је, наиме, у своме члану 29. предвидела обавезу за државе уговорнице да пропису санкције због повреда њених одредаба, уколико њихови кривични закони не би били довољни. У вези са оваквим решењима, проф. др Милош Радојковић пише: „Ван сваке је сумње да, поводом примене ове одредбе, с једне стране, и повреде међународног права и лица које је ту повреду извршило носе међународно обележје, док опет, с друге стране, и казна прописана домаћим законодавством па и сам домаћи суд који ће пресуду изрећи, ступају у дејство с извршењем једне међународне обавезе. Али,

(3) Југославија је испунила своју обавезу из Женевских конвенција и прописала кривично-правне санкције. Цела Глава XI југ. крив. законика од чл. 124—134а посвећена је кривичним делима против човечности и међународног права. Она је, исто тако, спровела у живот и Конвенцију Уједињених нација о незастраравању ратних злочина и у свој Кривични законик (чл. 143а) унела одредбу којом кривично гоњење и извршење казне за кривична дела из чл. 124—128. не застаревају.

ипак остаје отворено питање, какав је стварни домашај једне овакве санкције. Искуство из доба после првог светског рата није оправдало веровање да су домаћи (конкретно немачки) судови кадри да схвате додељену им улогу за кажњавање домаћих ратних криваца и злочинаца⁽⁴⁾.

Овом приликом треба подвући да многе стране уговорнице Женевске конвенције од 1929. године нису испуниле своју обавезу и нису донеле кривичноправне прописе о санкцијама све до другог светског рата.

Протекли период од доношења Женевских конвенција од 1949. године потврђује слично искуство. Наиме, велики број држава није ни до данас прописао кривичноправне санкције за тешке повреде предвиђене у овим конвенцијама. Без тих прописа о санкцијама, одредбе Женевске конвенције о тешким повредама нису потпуне. „Норма, која је потребна за постојање кривичног дјела, — каже проф. др Богдан Златарић — је увјек комплексна норма. Она се састоји од прохибитивне или прецептивне норме с једне стране и инкриминаторне норме с друге стране. Другим рјечима, потребна је норма која одређено понашање забрањује или налаже, и норма која такво понашање предвиђа као кривично дјело надовезујући на њу кривично правну санкцију. Хашка конвенција, као ни остале конвенције које се односе на питање ратног права не садрже, међутим, инкриминаторне норме. Оне садрже само прохибитивне или прецептивне норме, а те — *leges imperfectionae* — нису довољне, да се одређено понашање по праву сматра кривичним дјелом”⁽⁵⁾. Треба се, мислим, сложити са проф. Златарићем да међународно право заиста није стигло до тог степена развоја да може доносити потпуне инкриминаторне норме за појединце.

Ово схватање потврдила је и пракса после другог светског рата. У Немачкој је Контролни савет донео закон бр. 10 од 20. децембра 1945. године којим се предвиђају кривична дела као и у Статуту Међународног војног суда и прописују за њих санкције. По овом закону судили су војни судови окупационих сила, као и немачки судови за дела која су била извршена у току другог светског рата, тј. пре доношења овог закона. У Југославији се судило по Уредби о војним судовима од 25-V-1944. године за ратне злочине учињене пре доношења ове Уредбе. У Француској се исто тако вршило кажњавање ратних злочинаца по Уредби од 9. VIII 1944. године, такође са ретроактивним дејством⁽⁶⁾.

До оваквих решења се дошло зато што међународна заједница, у време доношења Женевских конвенција од 1949. године, па ни касније, није била спремна нити способна да ову улогу преузме на себе и да она врши кажњавање лица која су извршила или наредила да се изврши повреда правила међународног ратног права, већ је то препустила државама.

Још после првог светског рата, појавила се идеја о оснивању једног међународног суда који би доносио одлуке о повредама ратних закона и обичаја, са ретроактивним дејством. Версајски уговор од 28. јуна 1919. године, у својим одредбама (чл. 227—230), предвиђа санкцију за повреду

(4) Др Милош Радојковић, Рат и међународно право, Београд, 1947, стр. 40—41.

(5) Др Богдан Златарић, Хашка конвенција од 1907. године и индивидуална кривична одговорност за ратне злочине, Југ. рев. за међ. право бр. 2/1958, стр. 337—341.

(6) Др Богдан Златарић, цит. дело, стр. 337—341.

ратних закона. Тако су савезнички удружене силе чланом 227. Версајског уговора оптужиле немачког цара Виљема II за повреду међународног морала и међународних уговора. Међутим, као што је познато, до овог суђења није дошло. Виљем II се склонио у Холандију, а ова је одбила да га екстрадира, са мотивацијом да се ради о политичком кривцу, позивајући се на своје уставне одредбе које забрањују издавање политичких деликвената. Осталим одредбама Версајског уговора (чл. 228) било је предвиђено да ће савезничке удружене силе извести пред своје судове лица која су повредила међународне ратне законе и обичаје а оне су то препустиле Немачкој, која је оптужена лица или ослободила сваке одговорности или пак врло благо казнила⁽⁷⁾.

После другог светског рата било је исто тако бројних покушаја да се установи један међународни кривични суд који би био надлежан за повреду правила међународног права, али су до сада ти покушаји остали без резултата. На овоме су радиле и Уједињене нације, али ни оне нису успеле. Пракса из првог светског рата, као што смо истакли, била је неуспешна у погледу кажњавања ратних злочинаца. Међутим, после другог светског рата, приличан број ратних злочинаца изведен је пред међународне војне судове у Нирнбергу и Токију, као и пред националне судове држава победница и кажњен.

„И први и други светски рат — каже проф. Бартош — јесу доказа о повредама обавеза ратујућих страна, које им је намегао тај правни систем. Али побеђене стране на крају оба та два рата оглашене су кривим због тих повреда. Тиме су још једном потврђени правно важење и обавезност тога система. Отуда и државе и доктрина рачунају са тим системом као са реалном снагом иза које стоје моћ тих држава, правна свест свих народа који чине међународну заједницу и јавно мњење целог света“⁽⁸⁾. Према томе, систем о кривичној одговорности због повреда међународних ратних правила, изгледа, у многоме се заснива на елементима застрашивања, јер се исти има применити тек по завршетку рата, а то ће углавном зависити од победиоца.

Осим тешких повреда, које су лимитативно набројане у одговарајућим одредбама Женевских конвенција од 1949. године, у истима је предвиђено и много других дела чије извршење представља повреду њихових одредаба, али ни овде нису прописане кривичноправне санкције. Не само то. За њих, тј. за ове повреде, које не спадају у категорију тешких повреда, није предвиђена ни обавеза за државе уговорнице да прописују кривичне санкције. Напротив, све четири Женевске конвенције садрже истоветну одредбу којом се предвиђа да ће стране уговорнице предузети потребне мере у циљу њиховог сузбијања. А какве ће те мере бити, препуштено је њима да оне учине онако како набу за сходно. И овде је у питању недостатак Женевских конвенција, јер има низ повреда ових конвенција, које, иако нису категорисане као теже повреде, ипак још и како могу бити тешка кривична дела.

(7) Др Милош Радојковић, нав. дело, стр. 42.

(8) Др Милан Бартош, из предговора за Међународно ратно право, од Гавра Перазића, Београд, 1966, стр. 7.

И отуда, док је у Конвенцији о спречавању и кажњавању злочина геноцида од 1948. године, била предвиђена међународноправна кривична одговорност, а у Женевским конвенцијама од 1949. године, таква одговорност, као што смо видели, није прописана.

Друга обавеза за државе уговорнице која проистиче из Женевских конвенција за време мира јесте да оне, на одговарајући начин, упознају своје становништво, као и припаднике оружаних снага са садржајем ових Конвенција. У циљу остварења ове обавезе, оне су дужне да проучавање ових Конвенција унесу у програме војне, а по могућству и грађанске наставе.

Међутим и овде, иако је реч о чисто правној обавези, већина држава није извршила ову обавезу. Зато су Конгреси Међународног комитета Црвеног крста позивали национална друштва Црвеног крста земаља у којима није извршена дифузија Женевских конвенција да се ангажују код својих влада како би оне, уз њихову помоћ, што пре извршиле ову обавезу⁽⁹⁾.

То су, ето, обавезе које стране уговорнице имају за време мира и то са јединственим циљем да би се Женевске конвенције, у случају оружаног сукоба, што правилније примениле. Јер — не заборавимо — ове конвенције и друга правила међународног ратног права немају за циљ да уклоне рат из међународних односа, већ колико је то могуће да га хуманизују, без обзира на сву неадекватност овог израза.

Доношење кривичноправних прописа о санкцијама за тешке повреде и упознавање становништва и припадника оружаних снага од стране држава уговорница имају посебан значај, јер се на овај начин развија свест о обавезности правила међународног ратног права и њиховом поштовању, као и свест о одговорности због неизвршавања истих. Јер су, нема сумње, сви међународни ратни закони и обичаји, у крајњој линији, у интересу човека у случају да се нађе у оружаном сукобу, без обзира на то на којој страни ће бити.

Међутим, као што смо истакли, велики број држава уговорница није извршило наведене обавезе.

Осим мера, које смо навели, Женевске конвенције у својим одредбама предвиђају и установљење једног система контроле о њиховој примени у случају оружаног сукоба. То су, у ствари, одредбе о положају и овлашћењима силе заштитнице.

Наша доктрина међународног права стоји на становишту да се под силом заштитницом, по правилу, има сматрати неутрална држава која је овлашћена да штити интересе једне зараћене стране код друге. Са посебним споразумом зараћених страна, улогу силе заштитнице може вршити и Међународни комитет Црвеног крста или која друга хуманитарна организација која даје гаранцију за своју непристрасност и успешно извршавање задатака силе заштитнице. С обзиром на могућност ангажовања већег

(9) Др Бошко Јаковљевић, Међународно хуманитарно право на Конгресу стогодишњице Црвеног крста, Билтен Центра за изучавање хуманитарног права, Приштина, 1964, стр. 24—29; Гласник Црвеног крста бр. (4/1969, стр. 16.

броја држава у евентуалном рату, а имајући у виду Повељу Уједињених нација која негира постојање института неутралности, сасвим је на месту могућност ангажовања Међународног комитета Црвеног крста или које друге хуманитарне организације.

Све четири Женевске конвенције садрже истоветне одредбе којима је регулисан положај сила заштитница. Прва, друга и трећа Конвенција посветиле су овој установи чланове 8, 9. и 10, а четврта Конвенција чланове 9, 10. и 11. „Ова конвенција — каже се учлану 8/1 ће се примењивати уз суделовање и под надзором сила заштитница чија је дужност да штите интересе страна у сукобу. У том циљу, силе заштитнице ће моћи, поред свог дипломатског или конзуларног особља, да наменују делегате међу својим сопственим држављанима или међу држављанима других неутралних сила. За те делегате се мора добити одобрење силе код које они обављају своју мисију. Стране у сукобу олакшаће, у најширој могућој мери, задатак представника и делегата сила заштитница. Представници или делегати сила заштитница не смеју ни у ком случају да прекораче границе своје мисије, онако како је она одређена овом Конвенцијом; они ће нарочито бити дужни да воде рачуна о императивним потребама безбедности државе у којој обављају своје дужности. Њихов рад се може ограничити, изузетно и привремено, једино када то захтевају императивни војни разлози”. Отуда, у праву је Ф. Сиордет који пише: „Сила заштитница не појављује се више као мандатор противничке стране. Самим својим наименовањем њој је дата, од стране свих држава уговорница, мисија да суделује у примени. Њен надзор само добија у тежини”⁽¹⁰⁾.

У току другог светског рата, који је повукао огроман број држава и народа у свој крвави вртлог, две неутралне европске државе Швајцарска и Шведска — вршиле су улогу силе заштитнице на основу Женевске конвенције од 27. јула 1929. године. Тако је Швајцарска заступала 35, а Шведска 19 зарађених земаља. Није нам познато каква су њихова искуства у вези са вршењем функција силе заштитнице из другог светског рата. Исто тако, не знамо за тешкоће на које су наилазиле у томе раду. Међутим, ако имамо у виду велики број злочина извршених од стране фашистичких држава, особито према заробљеницима и народима неких земаља, можемо закључити да силе заштитнице у наведеним државама нису успевале да обезбеде пуну примену међународних ратних правила.

Најзад, међу средствима која служе за обезбеђење примене међународних ратних закона и обичаја у току оружаног сукоба, не би требало испустити репресалије. Оне несумњиво представљају принудно и противправно средство једне државе због повреда међународних ратних правила извршених од стране друге државе. За време мира сасвим је сигурно да репресалије нису дозвољене, јер Повеља Уједињених нација на чијим одредбама углавном почива међународни правни поредак, забрањује не само употребу силе већ и претњу силом. „За време рата — пише проф. Радојковић — државе им (репресалијама — П. М.) готово увек прибегавају,

(10) Наведено по др М. Радојковићу, *Сила заштитница у оружаном сукобу*, Женевске конвенције и здравствени радници, Београд, 1967, стр. 71.

уверене да ће, на тај начин, приморати противника да своје даље поступке саобрази постојећим ратним законима... Несавршеност репресалија као санкција у безброј случајева показала се очигледном, и то у првом реду зато што главни услов за њихову примену није био испуњен тј. зато што нису поштована правила човечности; репресалије су ретко кад погодиле лица одговорна за повреду ратних закона и обичаја; а њихова жртва је најчешће било мирно становништво... то је закон истоветне одмазде примењен у међународним односима или како је други један писац рекао „неправда у служби правде“⁽¹¹⁾.

Отуда, док су репресалије забрањене за време мира, оне, када је у питању рат који сам по себи представља скуп насиља, употребљених са циљем да једна страна наметне своју вољу противнику, нема сумње, јесу дозвољене у оружаном сукобу као санкција због повреда међународних ратних закона и обичаја. Међутим, репресалије се не смеју примењивати над лицима која су заштићена Женевским конвенцијама.

Иначе, познато је да је хитлеровска Немачка у другом светском рату када је сматрала да је далеко јача од својих непријатеља, кршећи позитивна правила међународног права, бомбардовала многе отворене градове и тиме наносила огромне људске жртве цивилном становништву и материјална разарања. Савезници су прибегли репресалијама да би принудили Немачку да престане са даљим кршењем међународних ратних закона⁽¹²⁾. Други случај имали смо са употребом отровних гасова. Познато је да међународна правила забрањују употребу отровних гасова и ова су правила у току рата углавном била поштована. Немачка је, међутим, једном употребила отровне гасове на фронту на Керчу (Крим). На ово је врховна команда Црвене армије запретила да ће прибећи репресалијама. Немачка је сместа обуставила даљу употребу гасова и извинила се влади СССР⁽¹³⁾.

Као што се види, изгледа, репресалије су значајнији фактор у обезбеђивању примене међународних ратних закона и обичаја него ли сва остала средства предвиђена истим правилима. Најзад, и светско јавно мњење, исто тако, представља једно од средстава за борбу против оних који крше међународна ратна правила, мада је тешко ослонити се на његову ефикасност.

Ето, то су мере које се могу применити у циљу обезбеђења међународних ратних закона и обичаја.

Најновији ратови су показали да се постојећи међународни закони и обичаји не поштују довољно. Поједине зарађене стране, под разним изговорима, кршиле су ове законе, што значи, да одредбе о мерама које служе за обезбеђење међународног ратног права нису довољно ефикасне. Исто тако, затајила је и функција сила заштитница, јер су је онемогућавале или једна или друга зарађена страна. То је свакако био разлог што је Генерална скупштина Организације Уједињених нација донела познате ре-

(11) Др Милош Радојковић, Рат и међународно право, Београд 1949, стр. 37—38.

(12) Др Милош Радојковић, нав. дело стр. 38—39.

(13) Др Милаан Бартош, Општи поглед на развој међународног ратног права од 1907—1957. године, Југ. ревија за међународно право, Бр. 2/1958, стр. 276.

золуције бр. 2444, од 19. децембра 1968. године и бр. 2454. од 20. децембра 1968. године у којима је истакла потребу да се изврши реафирмација хуманитарних правила међународног права у циљу заштите основних права људских бића у оружаним сукобима у складу са Женевским конвенцијама од 1949. године, као и да се донесе нова правила која би послужила као допуна постојећег хуманитарног права.

Петар Манговски

РЕЗЈУМЕ

Меры по обеспечению применения норм международно-правовой защиты во время военных действий

Подчеркивая, что Женевские конвенции 1949 года являются основным и важнейшим источником международных правил ведения войны, автор приводит принципы, устанавливающие ответственность за их нарушение.

Все меры, обеспечивающие правильное применение международных законов и обычаев войны, делятся на две группы: к первой группе относятся меры, которые стороны, подписавшие Женевские конвенции, обязуются применять во время мира, во вторую группу входят меры, применяющиеся во время вооруженных столкновений. Например, страны во время мира обязаны своими внутренними положениями предусмотреть привлечение к уголовной ответственности лиц, совершающих или издающих приказания о совершении любого тяжелого преступления, предусмотренного в конвенциях, а также должны ознакомить своих граждан и военнослужащих с Женевскими конвенциями. Однако, многие страны не выполняют эти обязательства. Очевидно, международное сотрудничество на данной ступени своего развития не было в состоянии взять на себя заботу о применении международных законов и обычаев войны и предоставило сделать это самим государствам. Попытки образовать международный уголовный суд до наших дней не увенчались успехом.

К числу остальных средств, служащих обеспечению применения международных законов и обычаев в международном столкновении, относятся репрессии и мировое общественное мнение.

Последние войны показали, что существующие международные законы и обычаи не применяются в достаточной мере. Это по всей вероятности послужило причиной тому, что Генеральная Ассамблея ООН в своих резолюциях ном. 2444 и 2454 от 19 и 20 декабря 1969 г. вновь потребовала провозглашение гуманитарных правил с целью защиты человека во время военных действий в духе Женевских конвенций 1949 года, а также вынесение новых правил, дополняющих существующее гуманитарное право.

SUMMARY

Measures for Securing Application of the Rules on International Legal Protection in Armed Conflicts

Having pointed out that the 1949 Geneva Conventions are the main and most important source of international law of war the author states the principles underlying responsibility for violating their provisions.

All the measures aimed at safeguarding a correct application of international laws and customs of war are divided into two groups: the first group

contains the measures that the contracting parties of the Geneva Conventions are due to undertake at the time of peace, while the others are to be applied at the time of armed conflict. For instance, the contracting states are obliged, at the time of peace, to envisage by their internal regulations penal and legal sanctions against individuals who commit an offence or give an order for a grave violation, envisaged under the conventions, and to make known the Conventions to their populations. However, many participating states did not fulfil their commitments. The international community was obviously unable, at this stage of its development to undertake application of international laws and customs of war, but left it to the states. The endeavours to establish an international penal court have been so far fruitless.

Reprisals and world public opinion are, among others, means serving for securing application of international laws and customs in an international conflict.

The latest wars have revealed that the existing international laws and customs are not sufficiently respected. This was probably the reason why the UN General Assembly requested, in Resolutions Nos. 2444 and 2454, of 19th and 20th December 1968, reaffirmation of human rights with the purpose of protecting man in an armed conflict conformably with the 1949 Geneva Conventions, as adoption of new rules that would complement the existing humanitarian law.

RÉSUMÉ

Mesures pour assurer l'application des règles relatives à la protection internationale juridique dans le conflit armé

Après avoir souligné que les conventions de Genève de 1949 sont la source principale et la plus importante du droit de guerre international, l'auteur a exposé les principes sur lesquels est basée la responsabilité pour cause de violation de leurs dispositions.

Toutes les mesures qui doivent assurer l'application précise des lois et des coutumes de guerre internationales sont divisées en deux groupes: dans le premier on trouve les mesures que les parties contractantes des conventions de Genève sont obligées à entreprendre en temps de paix, et les autres doivent être appliquées pendant la durée du conflit armé. Ainsi les Etats contractants doivent en temps de paix prévoir par leurs prescriptions internes les sanctions pénales contre les personnes qui excécuteraient ou donneraient l'ordre d'exécuter l'une des violations lourdes de conséquence, prévues par les conventions, de même ils sont tenus de porter à la connaissance de leurs populations et des membres des forces armées les conventions de Genève. Cependant, plusieurs Etats contractants n'ont pas rempli leur obligation. Evidemment la communauté internationale, à ce stade de son développement, n'était pas capable de prendre sur soi l'application des lois et des coutumes de guerre internationales, mais elle a laissé ce soin aux Etats. Les tentatives de constituer un tribunal international sont restées sans résultat jusqu'à présent.

Parmi les autres moyens qui servent à assurer l'application des lois et des coutumes internationales dans le conflit armé se trouvent aussi les représailles et l'opinion publique mondiale.

Les guerres les plus récentes ont prouvé que les lois et les coutumes internationales ne sont pas observées dans une mesure suffisante. C'était incontestablement la raison pour laquelle l'Assemblée générale des Nations Unies a demandé, par ses résolutions No. 2444 et No. 2454 des 19 et 20 décembre 1968 de procéder à la réaffirmation des règles humanitaires dans le but de la protection de l'homme dans le conflit armé, conformément aux Conventions de Genève de 1949, ainsi que d'adopter de nouvelles règles qui complèteraient le droit humanitaire existant.